

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

P/18/001

LKR.410.001.06.2018

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie
ul. Łobzowska 67, 30-038 Kraków
T +48 12 342 34 00, F +48 12 342 34 44
lkr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2017 r. ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Barbara Guga, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/17/2018 z 12 stycznia 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1)
Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, ul. Raclawicka 56, 30-017 Kraków (UMWM lub Urząd)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jacek Krupa, Marszałek Województwa Małopolskiego (dowód: akta kontroli str. 2-3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena i jej uzasadnienie

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² działalność UMWM w zakresie wykorzystania w 2017 r. dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu finansowania ulg na przejazdy komunikacją autobusową.

Dotacja w wysokości 50 568,8 tys. zł została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem, rzetelnie i terminowo rozliczona. Niewykorzystana kwota dotacji w wysokości 39,4 tys. zł została zwrócona na rachunek Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego (MUW) w obowiązującym terminie.

Na podstawie badanej próby dopłat przekazanych 10 przewoźnikom, w łącznej wysokości 9 465,8 tys. zł (18,7% dotacji), stwierdzono, że wszystkie badane dopłaty wypłacane były na podstawie obowiązujących umów, które zostały zawarte według obowiązującego wzoru i zawierały wymagane załączniki. Przewoźnicy przedkładali wnioski o dopłaty w przewidzianym terminie, spełniały one wszystkie formalne wymogi i zawierały niezbędne załączniki. Dopłaty na rzecz przewoźników były rozliczane w okresach miesięcznych i przekazywane w terminach wskazanych w umowach. Podstawą do przekazania dopłaty było uprzednie rozliczenie się przewoźnika za sprzedane w danym miesiącu bilety na przewozy osobom uprawnionym do ulg. Rozliczenia dostarczane były według obowiązującego wzoru. Kwoty dopłat do przewozów określone w podziale na poszczególne kategorie ulg ustawowych wynikały z raportów kas fiskalnych. Nie stwierdzono przypadków przekazywania dopłat przewoźnikom w sytuacji utraty ważności zezwolenia do wykonywania regularnych przewozów.

W zawartych umowach określono obowiązek poddania się przez przewoźnika kontroli przez upoważnionych pracowników UMWM. Kontrole przewoźników prowadzono zgodnie z przyjętym harmonogramem, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podejmowano stosowne działania, w tym występowano o zwrot środków nienależnie pobranych. W stosunku do przewoźników, którzy nie zwrócili przypisanych do zwrotu środków podjęto działania windykacyjne.

¹ W ramach kontroli *Wykonanie budżetu państwa w 2017 r.* w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego kontrolą objęto dotację z budżetu państwa na finansowanie ulg na przejazdy komunikacją publiczną w wysokości 50 568,8 tys. zł. W 2017 r. Urząd Marszałkowski nie otrzymał dotacji na dofinansowanie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami wojewódzkimi w związku z niespełnianiem warunku określonego w art. 70c ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1453 ze zm.).

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria dla oceny pozytywnej lub negatywnej stosuje się ocenę opisową.

Efektom rzeczowym dotowanego zadania było pokrycie kosztów związanych z finansowaniem ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w regularnych przewozach osób, wykonywanych przez uprawnionych przewoźników autobusowych, wynikających z przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego³. W 2017 r. sfinansowano ulgi udzielone do 1 873 676 szt. sprzedanych biletów.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

W 2017 r. UMWM otrzymał łącznie 597 870,6 tys. zł dotacji (wykorzystano 576 297,2 tys. zł), w tym ze środków pochodzących z Unii Europejskiej (UE) 449 755,5 tys. zł (wykorzystano 436 326,0 tys. zł).

Dotacje te zostały przekazane z następujących źródeł:

- MUW: 96 575,4 tys. zł (wykorzystano 95 923,5 tys. zł), w tym środki pochodzące z UE: 4 133,3 tys. zł (wykorzystano 3 834,4 tys. zł);
- Ministerstwo Rozwoju Regionalnego: 108 494,7 tys. zł (wykorzystano 99 678,2 tys. zł), w tym środki pochodzące z UE: 64 523,4 tys. zł (wykorzystano 63 475,8 tys. zł);
- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: 1 317,9 tys. zł (wykorzystano 1 300,6 tys. zł);
- Ministerstwo Finansów – środki pochodzące z UE: 381 015,1 tys. zł (wykorzystano 368 932,2 tys. zł);
- Ministerstwo Sportu i Turystyki: 1 692,0 tys. zł (wykorzystano 1 692,0 tys. zł);
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej: 1 511,0 tys. zł (wykorzystano 1 511,0 tys. zł);
- Fundusz Kolejowy: 7 167,9 tys. zł (wykorzystano 7 167,9 tys. zł);
- Centrum Projektów Europejskich: 96,6 tys. zł (wykorzystano 91,9 tys. zł), w tym środki pochodzące z UE: 83,6 tys. zł (wykorzystano 83,6 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 26-38)

W 2017 r. MUW przeprowadził w Urzędzie osiem kontroli, z czego siedem dotyczyło m.in. wydatkowania i rozliczania środków udzielonych dotacji, tj.:

- Prawdliwość wykorzystania przekazanej z budżetu Wojewody Małopolskiego dotacji na bieżące utrzymanie i konserwację melioracji wodnych podstawowych pod względem merytorycznym i finansowym (ocena pozytywna z uchybieniami);
- *Analiza zagrożenia powodziowego i programu inwestycyjnego w zlewni Nidzicy.* Prawdliwość wykorzystania środków dotacji pod względem finansowym, przestrzeganie przepisów ustawy Prawo zamówień Publicznych (pzp), realizacja projektu pod względem rzeczowym (ocena pozytywna);
- *Wstępne rozpoznanie warunków geologiczno-inżynierskich dla projektowanych zbiorników w zlewni Raby ze szczególnym uwzględnieniem wydatkowania i rozliczania środków publicznych, przestrzegania przepisów pzp oraz realizacji projektu pod względem rzeczowym (ocena pozytywna z uchybieniami);*
- *Wielowariantowy program inwestycyjny wraz z opracowaniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla rzeki Uszwicy wraz z dopływami na terenie gminy Szczurowa, Borzęcin, Brzesko, Gnojnik, Lipnica Murowana ze szczególnym uwzględnieniem wydatkowania i rozliczania środków publicznych, przestrzegania przepisów pzp oraz realizacji projektu pod względem rzeczowym (ocena pozytywna z uchybieniami);*
- Realizacja zadania *Rozbudowa pompowni w Jawiszowicach* ze szczególnym uwzględnieniem wydatkowania i rozliczania środków publicznych, przestrzegania przepisów pzp oraz realizacji projektu pod względem rzeczowym ze szczególnym uwzględnieniem wydatkowania i rozliczania środków publicznych, przestrzegania przepisów pzp oraz realizacji projektu pod względem rzeczowym (ocena pozytywna);

³ Dz. U. z 2018 r. poz. 295 zwana dalej ustawą o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego

- Realizacja zadania *Rozbudowa wałów przeciw powodziowych rzeki Wisły (prawy wał na terenie powiatu wielickiego)* (ocena pozytywna);
- Realizacja zadania *Wstępne rozpoznanie warunków geologiczno-inżynierskich dla projektowanych zbiorników w zlewni Skawinki ze szczególnym uwzględnieniem wydatkowania i rozliczania środków publicznych, przestrzegania przepisów pzp oraz realizacji projektu pod względem rzeczowym* (ocena pozytywna).

UMWM we wszystkich przypadkach sformułowania zaleceń pokontrolnych zawiadamiał MUW o podjętych działaniach w celu ich realizacji.

(dowód: akta kontroli str. 204-207)

W budżecie samorządu Województwa Małopolskiego na zwrot kosztów związanych z finansowaniem ustawowych uprawnień do bezpłatnych lub ulgowych przejazdów autobusowych na 2017 r. pierwotnie zaplanowano kwotę w wysokości 59 000,0 tys. zł, która w wyniku dokonanych zmian została zmniejszona do kwoty 53 200,0 tys. zł. Po dokonanych w trakcie roku zmianach, w 2017 r. UMWM otrzymało dotację na realizację kontrolowanego zadania w wysokości 50 608,2 tys. zł. Do MUW wpłynęło 259 wniosków o zawarcie umów z przewoźnikami wykonującymi krajowe autobusowe przewozy pasażerskie w 2017 r. Umowy na zwrot kosztów związanych z finansowaniem ustawowych uprawnień do bezpłatnych lub ulgowych przejazdów autobusowych zawarto z wszystkimi wnioskującymi przewoźnikami⁴. Łączna kwota dotacji oszacowana na podstawie podpisanych umów i wykazana we wnioskach o udzielenie dopłat, złożonych do MUW wyniosła 50 709,2 tys. zł⁵. UMWM dokonywał rozliczeń dotacji comiesięcznie, przysyłając je do MUW wraz z zapotrzebowaniem na następny miesiąc. Łączna kwota dotacji wykazana w rozliczeniach ze sprzedaży biletów ulgowych wyniosła 50 768,2 tys. zł. Z przyznanej dotacji wydatkowano kwotę 50 568,8 tys. zł. z tytułu zawartych umów. Dotację wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Niewykorzystana kwota dotacji w wysokości 39,4 tys. zł została zwrócona na rachunek MUW 24 stycznia 2018 r., tj. w obowiązującym terminie⁶.

(dowód: akta kontroli str. 39-64, 81-88, 135-139, 208 – 331)

Szczegółowe zasady udzielania dopłat do przewozów z tytułu stosowania obowiązujących ustawowych ulg w krajowych autobusowych przewozach pasażerskich w 2017 r. zostały określone w Uchwale nr 1818/16 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 6 grudnia 2016 r. W załączniku nr 1 do ww. uchwały określono wzór umowy na udzielenie ww. dopłat wraz z wymaganymi załącznikami: „Rozliczenie dopłat do ulgowych pasażerskich przejazdów autobusowych za okres od do” (zał. Nr 1); „Zestawienie dopłat w rozbiciu na rodzaje ulg - miesięczne” (zał. Nr 2); „Wykaz linii w rozbiciu na bilety jednorazowe i miesięczne za okres od do” (zał. Nr 3); „Rozliczenie roczne dopłat do ulgowych pasażerskich przejazdów autobusowych za okres od 1 stycznia 2017 do 31 grudnia 2017 r. (zał. Nr 4); „Zestawienie dopłat w rozbiciu na rodzaje ulg – roczne” (zał. Nr 5); „Deklaracja zaliczkowa za miesiąc grudzień 2017 r.” (zał. Nr 5). Załącznik nr 2 do uchwały zawierał wykaz przewoźników, z którymi zostaną zawarte umowy w 2017 r. Dyrektor Departamentu Transportu i Komunikacji⁷ wyjaśnił, że wszystkie umowy z przewoźnikami zawierane są wg wzoru określonego w przyjętej uchwale, a podstawą do przekazania dopłaty jest uprzednie rozliczenie się przewoźnika za sprzedane w danym miesiącu bilety osobom uprawnionym do ulg zgodnie z zawartą umową. Nie wprowadzono innych wewnętrznych procedur/wytycznych dotyczących weryfikacji składanych przez przewoźników wniosków o umowy oraz dopłaty.

⁴ W ciągu roku zostało rozwiązanych siedem umów. Ponadto ze składania rozliczeń zrezygnowało pięciu przewoźników.

⁵ Kwota ta została pomniejszona o 101,0 tys. zł w związku z nieprzekazaniem środków trzem przewoźnikom, z którymi rozwiązano umowy w wyniku przeprowadzonej kontroli. Środki te zostały zwrócone na rachunek MUW w maju 2017 r.

⁶ W kwocie 199,4 tys. zł będącej różnicą pomiędzy kwotą dotacji wykazaną w rozliczeniach a kwotą wydatkowaną z przyznanej dotacji mieściły się środki w wysokości 160,0 tys. zł zwrócone przez przewoźników z tytułu nienależnie pobranych dopłat i wykorzystane na dopłaty innym przewoźnikom.

⁷ Dalej: Departament TK.

Badanie 10 wybranych umów podpisanych z przewoźnikami korzystającymi w 2017 r. z największych dopłat⁸ wykazało, że wszystkie zostały zawarte według wzoru będącego załącznikiem do ww. uchwały i zawierały wymagane załączniki.

(dowód: akta kontroli str. 4-25, 65-88)

W 2017 r. nie wystąpiły przypadki niepodpisania umowy z przewoźnikami. Wnioski o zawarcie umów na dopłaty do przewozów z tytułu honorowania ustawowych ulg złożyło 259 przewoźników, z którymi następnie zawarto umowy.

(dowód: akta kontroli str. 81-88)

W obowiązujących w UMWM procedurach udzielania dopłat do ulgowych przejazdów komunikacją autobusową nie określono wytycznych w zakresie monitorowania ważności zezwoleń, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym⁹. Kopie zezwoleń (we wszystkich badanych 10 przypadkach) potwierdzone były przez pracownika Departamentu TK klauzulą za zgodność z okazanym dokumentem. W UMWM została opracowana baza danych zawierająca m.in. wszystkie zezwolenia zgłoszone do umowy z datą ich ważności. Dyrektor Departamentu TK wskazał, że przygotowana baza jest podstawą do weryfikacji załącznika nr 3 do umowy i na jej podstawie sprawdzana jest liczba oraz daty ważności zezwoleń zgłaszanych do miesięcznych rozliczeń. Z kolei § 5 pkt 12 umowy stanowi, że przewoźnik ma obowiązek powiadamiania UMWM na piśmie o wszelkich zmianach zezwoleń, rozkładów jazdy, cenników, kas rejestrujących oraz innych informacji i dokumentów mających wpływ na sposób realizacji umowy nie później niż 14 dni od daty ich powstania. Badanie 10 ww. spraw wykazało, że przewoźnicy zawiadamiali UMWM o zmianach w tym zakresie i dostarczali wymaganą dokumentację.

(dowód: akta kontroli str. 81-88, 128-130)

Wszystkie badane umowy zawarte zostały zgodnie z przyjętym wzorem i zawierały zapisy zabezpieczające interes budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli str. 4-25, 81-88)

Wszystkie badane dopłaty wypłacane były na podstawie obowiązujących umów. Nie stwierdzono przypadków otrzymywania dopłat przez przewoźników w sytuacji utraty ważności zezwolenia do wykonywania regularnych przewozów. Wszystkie zezwolenia były ważne do 31 grudnia 2016 r., a ich ważność została przedłużona do 31 grudnia 2017 r. na podstawie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym¹⁰.

(dowód: akta kontroli str. 81-88)

Kwoty dopłat do przewozów określane w podziale na poszczególne kategorie ulg ustawowych wynikały z raportów kas fiskalnych¹¹. Na podstawie badania dokumentacji przedłożonej przez 10 przewoźników korzystających w 2017 r. z największych dopłat stwierdzono, że do rozliczeń za poszczególne miesiące dołączane były raporty z kas fiskalnych *Zestawienie dopłat do biletów ulgowych za okres (...)*, sporządzone na podstawie biletów przewoźnika, stanowiące wydruk z programu komputerowego *PP Bilety* obsługującego kasy fiskalne. Zestawienie zawierało liczbę i rodzaj sprzedanych biletów (w rozbiciu na jednorazowe i miesięczne) oraz kwotę dopłat przysługujących przewoźnikowi z tytułu poszczególnych ulg ustawowych. Rozliczenia za poszczególne miesiące przedkładane przez przewoźników zawierały obliczone kwoty wnioskowanych dopłat w ramach poszczególnych kategorii ulg.

(dowód: akta kontroli str. 74-88)

Zastępca Dyrektora Departamentu TK wyjaśnił, że okresowe kontrole weryfikują poprawność sprzedaży biletów ulgowych. Szczegółowe wydruki z kas fiskalnych przedstawiane są na żądanie Urzędu podczas kontroli przewoźników w siedzibie firmy, podobnie jak kopie dokumentów uprawniających do sprzedaży biletów z ulgami ustawowymi. Wielokrotnie liczba biletów do zweryfikowania w toku jednej kontroli to kilkaset

⁸ W 2017 r. otrzymali ogółem 9 465,8 tys. zł (tj. 18,7% wykorzystanej przez UMWM dotacji).

⁹ D. U. z 2017 r. poz. 2200 ze zm., zwana dalej ustawą o transporcie drogowym.

¹⁰ Art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. poz. 1342).

¹¹ Posiadających certyfikat Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2008 r. (Dz. U. Nr 212, poz. 1338).

biletów i dokumentów uprawniających do ulgi ustawowej. Wyjaśnił również, że weryfikacja kompleksowych wydruków z kas fiskalnych, co miesiąc w odniesieniu do wszystkich przewoźników (259 firm i ponad 1000 obsługiwanych przez nie linii), przy obecnym stanie zatrudnienia (trzech pracowników realizujących zadania dotyczące rozliczeń dopłat) i konieczności dotrzymywania terminów przekazania określonych dokumentów do Departamentu Budżetu i Finansów oraz MUW, celem dokonania należnych dopłat przewoźnikom w danym miesiącu, nie jest możliwa.

(dowód: akta kontroli str. 131-134)

Według treści § 7 umowy podstawą do przekazania dopłaty było uprzednie rozliczenie się przewoźnika za sprzedane bilety na przewozy osobom uprawnionym do ulg, o których mowa w ustawie. Za rozliczenia dostarczone w terminie mogły być (wg zapisów umów) uznane te, które wpłynęły do UMWM pocztą lub zostały złożone osobiście nie później niż do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego rozliczenie dotyczy. Niedotrzymanie tego terminu mogło skutkować przesunięciem płatności o jeden miesiąc. Z badanej dokumentacji wynika, że przewoźnicy przedkładali wnioski o dopłaty zgodnie z ww. obowiązkiem. Rozliczenia dostarczane były na drukach, których wzory stanowiły załączniki nr 1, 2, i 3 do umowy, tj. zestawienie dopłat do biletów ulgowych zgodnie z treścią zał. nr 1, zestawienie dopłat do biletów ulgowych zgodnie z treścią zał. nr 2, wykaz linii w rozbiciu na bilety jednorazowe i miesięczne zgodnie z treścią zał. nr 3. Wszystkie badane dopłaty na rzecz przewoźników były rozliczane w okresach miesięcznych i przekazywane zgodnie z zawartymi umowami.

(dowód: akta kontroli str. 4-13, 59-63, 74-88)

Dostarczane do UMWM miesięczne rozliczenia (opatrzone pieczęciami wpływu) były przekazywane do sekretariatu Departamentu TK. W zakresie weryfikacji rozliczeń przewoźników przez pracowników Departamentu TK stwierdzono (w wyniku analizy dokumentacji 10 przewoźników korzystających w 2017 r. z największych dopłat), że rozliczenia za dany miesiąc były opatrzone pieczęcią: zweryfikowano, data, podpis pracownika. We wszystkich badanych przypadkach na odwrocie rozliczenia umieszczano adnotację *Dwustronne rozliczenie jest zgodne z umową z dnia [data umowy] zawartą pomiędzy Województwem Małopolskim a Przewoźnikiem w sprawie zasad udzielania opłat do ulgowych pasażerskich przejazdów autobusowych. Należna kwota dopłaty za dany miesiąc wynosi [kwota zł] - potwierdzoną podpisem i pieczęcią przełożonego*. Dyrektor Departamentu TK wyjaśnił, że pracownik, który zajmuje się rozliczaniem danej firmy sprawdza: datę wpływu, okres, którego rozliczenie dotyczy, czy rozliczenie zawiera komplet załączników, weryfikuje poprawność rachunkową, zgodność liczby wykazanych w rozliczeniu linii oraz datę ważności zezwoleń z bazą danych, datę zestawienia dopłat z wydruków kas fiskalnych, zgodność: rodzaju uprawnienia, liczby biletów oraz kwot wykazanych w wydrukach z kas fiskalnych z załącznikami złożonymi do rozliczenia, zasadność stosowanych ulg. Na podstawie zakwalifikowanych do wypłaty rozliczeń, do 15 dnia każdego miesiąca sporządzane jest zbiorcze zestawienie zapotrzebowania dopłat do MUW. Po zrealizowaniu przelewów Departament TK przygotowuje dla MUW pisemne rozliczenie przekazanej w danym miesiącu dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 74-88)

Efektem rzeczowym dotowanego zadania było pokrycie kosztów związanych z finansowaniem ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w regularnych przewozach osób, wykonywanych przez uprawnionych przewoźników autobusowych, wynikających z przepisów ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego. W 2017 r. sfinansowano ulgi do 1 873 676 szt. sprzedanych biletów.

(dowód: akta kontroli str. 208)

Obowiązek poddania się przez przewoźnika kontroli przez upoważnionych pracowników UMWM został określony w § 5 ust. 8 i 9 zawartych umów. Zgodnie z tymi zapisami przewoźnik był zobowiązany do poddania się w każdym czasie kontroli w zakresie realizacji postanowień umowy oraz do udostępnienia wydruków dokumentujących sprzedaż

wszystkich rodzajów biletów i dokumentów źródłowych, na podstawie których wydawane są bilety ulgowe. Zasady przeprowadzania kontroli przewoźników zostały natomiast określone w § 12 ust. 5 do 11 umowy. W 2017 r. w zakresie prowadzenia przez pracowników Departamentu TK kontroli przewoźników w zakresie dopłat do przewozów obowiązywały procedury wprowadzone Poleceniem służbowym Dyrektora Departamentu TK z 19 marca 2017 r.¹² Na 2017 r. Departament TK zaplanował 28 kontroli przewoźników, spośród których przeprowadzono 26 oraz dodatkowo 2 kontrole doraźne (kontrolą objęto 11% liczby przewoźników, z którymi w 2017 r. podpisano umowy). Dwie zaplanowane kontrole nie zostały przeprowadzone z uwagi na zabezpieczenie dokumentacji przewoźników odpowiednio przez w Komendę Powiatową w Limanowej¹³ oraz Wydział do Walki z Przestępczością Gospodarczą Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu.¹⁴ W czterech przeprowadzonych kontrolach zakresem badania objęto wybrane miesiące z lat 2016 – 2017, jedna kontrola obejmowała okres od 1 września 2015 r. do 30 czerwca 2017 r. (kontrola przeprowadzona na wniosek KP Policji w Myślenicach), a w pozostałych przypadkach kontrolą objęto wybrane miesiące 2017 r.

W przypadku pięciu przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, a w pozostałych 23 kontrolach najczęściej stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły:

- sprzedaży biletów jednorazowych o czasach niezgodnych z obowiązującymi rozkładami jazdy,
- braku kserokopii legitymacji uczniowskich lub studenckich wskazanych w rozliczeniu, błędnego sprzedawania biletów np. kserokopia legitymacji studenckiej dla biletu wykazanego jako sprzedany dla ucznia,
- nieważności legitymacji,
- niezgodności liczby biletów jednorazowych z ulgami ustawowymi wskazanymi w rozliczeniach z liczbą biletów wykazanych w szczegółowym zestawieniu biletów za dany miesiąc,
- sprzedaży biletów niezgodnie z cennikiem opłat załączonym do wniosku.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości występowało o zwrot środków nienależnie pobranych. W czterech przypadkach rozwiązano umowy na 2017 r., z czego w dwóch przypadkach skierowano zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do Prokuratury.

Zasady zwrotu środków nienależnie pobranych zostały określone w § 12 ust. 8-11 umowy, tj. dopłaty, które zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, nienależnie lub w nadmiernej wysokości powinny być zwrócone w terminie 15 dni od dnia podpisania protokołu z kontroli lub powzięcia informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach w przekazanych rozliczeniach. Niedokonanie zwrotu w tym terminie skutkowało wystawieniem wezwania do zapłaty wraz z odsetkami.

W wyniku przeprowadzonych weryfikacji i kontroli kwota dopłat do zwrotu wyniosła:

- 608,4 tys. zł (za rok 2017), przy czym przewoźnicy zwrócili kwotę 199,4 tys. zł;
- 379,3 tys. zł (za lata poprzednie w tym za rok 2016), przy czym przewoźnicy zwrócili kwotę 170,0 tys. zł.

W przypadkach niezwróconych dopłat wysokości 618,3 tys. zł podjęte zostały działania windykacyjne.

Środki zwrócone z tytułu nieprawidłowej sprzedaży biletów za lata poprzednie w tym za rok 2016 r. (170,0 tys. zł) przekazano na rachunek MUW w 2017 r., natomiast środki zwrócone z tytułu nieprawidłowej sprzedaży biletów w 2017 r. (160,0 tys. zł) wykorzystano na wypłaty dla przewoźników w 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 81-127, 140-181)

Kwota badanej dotacji została wykazana w sprawozdaniu Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 184-203)

W 2017 r. do UMWM wpłynęło osiem skarg na przewoźników z tytułu nie stosowania lub nieprawidłowego stosowania obowiązujących ustawowych ulg w krajowych autobusowych

¹² Do 19 marca 2017 r. obowiązywało Polecenie służbowe nr 1/2017 z dnia 10 stycznia 2017 r.

¹³ Przewoźnik nie wystąpił z wnioskiem o dopłatę na 2018 r.

¹⁴ Sprawa zakończona przez Policję, przewoźnik został zaplanowany do kontroli w 2018 r.

przewozach pasażerskich, nieprawidłowej sprzedaży biletów miesięcznych szkolnych i studenckich oraz niesprzedawania biletów miesięcznych. W jednym przypadku skarga dotyczyła przewoźnika, który nie zawarł umowy w zakresie dopłat do przewozów. Podjęte zostały działania polegające m.in. na:

- przeprowadzeniu kontroli u trzech przewoźników¹⁵,
- wystąpieniu do czterech przewoźników o udzielenie wyjaśnień i pouczenie o obowiązku stosowania ulg (w jednym przypadku przewoźnik został ujęty w harmonogramie kontroli na 2018 r.),
- zawiadomieniu Urzędu Skarbowego i Policji¹⁶.

(dowód: akta kontroli str. 182-183)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności UMWM w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁷ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

W związku z niesformułowaniem uwag i wniosków pokontrolnych Najwyższa Izba Kontroli nie oczekuje odpowiedzi na niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Kraków, dnia 26 marca 2018 r.

Kontroler

Barbara Guga
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie

Dyrektor
Jolanta Stawska

¹⁵ W jednym przypadku (kontrola nie wynikała bezpośrednio ze skargi (ujęta w harmonogramie na 2017 r.) stwierdzono nieprawidłowości skutkujące zwrotem części dotacji; w drugim przypadku nastąpiło rozwiązanie umowy, a pobrane dopłaty za m-cie wrzesień, październik, listopad, grudzień uznano za nienależne, w trzecim przypadku nie stwierdzono nieprawidłowości.

¹⁶ Zakres nieprawidłowości przedstawionych w skardze uniemożliwił w ramach podpisanej umowy przeprowadzenie czynności kontrolnych.

¹⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.